

Series RSH/C

Code No. 11

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

- Please check that this question paper contains 9 printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains 15 questions.
- **Please write down the Serial Number of the question before attempting it.**
- 15 minutes time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

SUMMATIVE ASSESSMENT – II

తెలుగు

TELUGU

సమయం : 3 గంటలు

Time allowed : 3 hours

మొత్తం మార్కులు : 90

Maximum Marks : 90

The Question Paper will be divided into four sections :

Section A : Reading Comprehension 12 marks

Section B : Writing 18 marks

Section C : Grammar 20 marks

Section D : Literature 40 marks

Scheme of Section and Weightage to content :

భాగం - ఎ

1. క్రింది గద్యాంశాన్ని చదివి, ప్రశ్నల దిగువ నీయబడిన సమాధానాల్లో సరియైన దానిని ఎన్నుకొని రాయండి : 6×2=12

కలకత్తాలో భువనేశ్వరి దేవి, విశ్వనాథ దత్తు దంపతులకు, క్రీ.శ. 1863 వ సంవత్సరం జనవరి పన్నెండవ తేదీన స్వామి వివేకానంద జన్మించారు. బాల్యంలో ఆయనకు తల్లి దండ్రులు నరేంద్రనాథదత్తు అని నామకరణం చేశారు. అందరూ ముద్దుగా 'నరేన్' అని పిలిచేవారు. 1870 లో తన 7 వ ఏట పాఠశాలలో చేరాడు. క్రమంగా ఆంగ్లం, సంస్కృతం, బెంగాలీ భాషల్లో పట్టు సాధించాడు. తల్లి చెప్పే "భారత", రామాయణాలు శ్రద్ధతో ఆలకించి భక్తి బీజాలను చిన్నతనంలో పృథయంలో నాటుకోగలిగాడు. 16 సంవత్సరాల ప్రాయంలో ఇంటర్ పూర్తి చేశాడు.

1881 వ దశకంలో మొదటి సారిగా శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసను కలుసుకొని "అసలు దేవుడనే వాడున్నాడా" ? మీరు చూశారా ? అని ప్రశ్నించాడు. దానికి విశ్వజనీనతా భావంతో దర్శిస్తే సర్వే సర్వత్ర మనకు భగవంతుడు కనిపిస్తాడని పరమహంస సమాధానం. ఆ తరువాత కాలంలో రామకృష్ణ పరమహంసకు ప్రధాన శిష్యుడై ఆయన అనుగ్రహం ద్వారా నరేంద్రుడల్లా "వివేకానంద స్వామిగా పరివర్తనం చెందాడు." శ్రీరామకృష్ణుని ప్రవచనాల ద్వారా తానొక విశిష్ట వ్యక్తిత్వమును సంపాదించుకొని ప్రకాశించాడు. భారతదేశ ఔన్నత్యాన్ని గూర్చి చికాగో సభలో ప్రసంగించి, యావత్ప్రపంచాన్ని ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తాడు. ఆయన అద్భుత ప్రసంగాలతో నవ భారత నిర్మాణానికి మూలమై ఆదర్శప్రాయుడైనాడు.

ప్రశ్నలు :

- (i) నరేంద్రుడు ఏ ఏ భాషల్లో ప్రజ్ఞావంతుడు ?
(అ) హిందీ, సంస్కృతం, తెలుగు భాషల్లో
(ఆ) మరాఠీ, హిందీ ఆంగ్ల భాషల్లో
(ఇ) ఆంగ్లం, సంస్కృతం, హిందీ భాషల్లో
(ఈ) ఆంగ్లం, సంస్కృతం, బెంగాలీ భాషల్లో

- (ii) వివేకానందుడు 'రామకృష్ణుని' ఏమని ప్రశ్నించాడు ?
- (అ) దేవుడందరికీ కనిపిస్తాడా ?
- (ఆ) దేవుడనేవాడున్నాడా ? మీరుచూశారా ?
- (ఇ) నాలాగా మీరు ధ్యానం చేయగలరా ?
- (ఈ) నాకు దేవుణ్ణి చూపిస్తారా ?
- (iii) వివేకానందునికి ఆపేరు ఎలా వచ్చింది ?
- (అ) తల్లి దండ్రుల ద్వారా
- (ఆ) బడిలో చేరినపుడు మార్పడం ద్వారా
- (ఇ) శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస ద్వారా.
- (ఈ) తనంతట తానే మార్పుకొనటం ద్వారా
- (iv) నరేంద్రునికి బాల్యంలో తల్లి ఏమిచెప్పేది ?
- (అ) భారత, రామాయణాలు
- (ఆ) భగవద్గీత, ఉపనిషత్తులు
- (ఇ) పాటలు, పద్యాలు
- (ఈ) సాధు సంతుల మహిమలు
- (v) వివేకానందుడు ఎప్పుడు జన్మించాడు ?
- (అ) 1870 జనవరి 12వ తేదీన
- (ఆ) 1881 జనవరి 12వ తేదీన
- (ఇ) 1863 జనవరి 12వ తేదీన
- (ఈ) 1836 జనవరి 12వ తేదీన
- (vi) వివేకానందుడు విశిష్ట వ్యక్తిత్వమును ఎలా సంపాదించారు ?
- (అ) విశ్వజననీ ఆరాధన ద్వారా
- (ఆ) స్వయంకృషి ధ్యానం ద్వారా
- (ఇ) తల్లి చెప్పిన కథల ద్వారా
- (ఈ) మహాజ్ఞాని రామకృష్ణుని ప్రవచనాల ద్వారా

భాగం - బి

2. క్రింద సూచించిన పేరు, చిరునామాలతో విషయాన్ని వివరిస్తూ లేఖ రాయండి : $1 \times 8 = 8$
చిత్తూరు జిల్లా 'మదనపల్లి' నివాసి శ్రీనివాస్ నేత్రదానం అవసరాన్ని తెలియచేస్తూ కడప జిల్లా పులివెందుల గ్రామనివాసి తనమిత్రుడు "రామకృష్ణకు" వ్రాసినట్లుగా ఒక లేఖ రాయండి.
3. క్రింది వానిలో ఏదైనా ఒక దానిని గురించి (200) రెండు వందల పదాలకు మించకుండా వ్యాసం రాయండి : $1 \times 10 = 10$
- (i) గ్రంథాలయములు
 - (ii) పర్యావరణ పరిరక్షణ
 - (iii) దేశ భాషలందు తెలుగు లేస్స
 - (iv) లలిత కళలు

భాగం - సి

4. క్రింది పద్యపాదానికి గణవిభజన చేసి దిగువ నీయబడిన ప్రశ్నల క్రింది జవాబులలో సరియైన దానిని ఎన్నుకొని రాయండి : $4 \times 1 = 4$
- “బ్రాహ్మీదత్త వర ప్రసాదు దవురు ప్రజ్ఞావిశేషోదయా”
- (i) పై పద్యపాదం ఏవృత్త పద్యానికి సంబంధించినది ?
 - (అ) మత్తేభం
 - (ఆ) శార్దూలం
 - (ఇ) మందాక్రాంతం
 - (ఈ) చంపకమాల
 - (ii) పై పద్యపాదంలోనున్న గణాలు ఏవి ?
 - (అ) స, భ, ర, న, మ, య, వ
 - (ఆ) న, జ, భ, జ, జ, జ, ర
 - (ఇ) మ, స, జ, స, త, త, గ
 - (ఈ) మ, భ, న, త, త, త, గ

(iii) పై పద్యపాదంలో ఎన్ని అక్షరాలున్నాయి ?

(అ) 20

(ఆ) 21

(ఇ) 22

(ఈ) 19

(iv) పై పద్యపాదంలో యతిమైత్రి ఎన్నో అక్షరమునకు చెందుతుంది

(అ) 13వ అక్షరానికి

(ఆ) 14వ అక్షరానికి

(ఇ) 11వ అక్షరానికి

(ఈ) 10వ అక్షరానికి

5. ప్రశ్నల దిగువ ఇచ్చిన సమాధానాలలో, సరియైన సమాధానమును ఎన్నుకొని
రాయండి :

4×1=4

(i) ఉపమాలంకారం లక్షణం

(అ) ఉపమేయంలో ఉపమాన ధర్మాన్ని ఆరోపించడం.

(ఆ) ఉపమాన ఉపమేయాలకు చక్కనిపోలికచెప్పడం.

(ఇ) ఉపమాన ఉపమేయాలను అతిగావర్ణించడం.

(ఈ) పై మూడూ కాదు

(ii) క్రమాలంకారం అనగా

(అ) ఒక క్రమాన్ని అతిక్రమించి చెప్పటం.

(ఆ) ఒక క్రమాన్ని వికృతంగా చెప్పడం.

(ఇ) ఒక క్రమాన్ని సక్రమపద్ధతిలో చెప్పడం.

(ఈ) ఇవేవీ కావు

(iii) సహజంగా ఉన్న విషయాన్ని (అతిగాను) అందం గాను వర్ణించి చేపే అది :

- (అ) అతిశయోక్తి అలంకారం
- (ఆ) రూపకాలంకారం
- (ఇ) అర్థాంతర న్యాసాలంకారం
- (ఈ) ఉపమాలంకారం

(iv) అర్థాంతర న్యాస అలంకారం అంటే

- (అ) సామాన్య వాక్యాన్ని సామాన్యవాక్యంతో సమర్థించటం
- (ఆ) విశేష వాక్యాన్ని విశేష వాక్యంతో సమర్థించడం
- (ఇ) విశేష వాక్యంతో సామాన్య వాక్యాన్ని పోల్చడం
- (ఈ) సామాన్య వాక్యాన్ని విశేష వాక్యంతో, విశేష వాక్యాన్ని సామాన్య వాక్యంతో సమర్థించడం

6. ప్రశ్నల దిగువ ఇచ్చిన సమాధానాలలో, సరియైన దానిని ఎన్నుకొని రాయండి : 4×1=4

(i) 'పేదరాలు' ఇది ఏ సంధికి చెందినది ?

- (అ) త్రిక సంధి
- (ఆ) గసడదవాదేశ సంధి
- (ఇ) రుగాగమ సంధి
- (ఈ) అకార సంధి

(ii) త్రిక సంధికి ఉదాహరణ ఏది ?

- (అ) అక్కన్య
- (ఆ) బీదరాలు
- (ఇ) తల్లి దండ్రులు
- (ఈ) అది పథ్యము

(iii) ద్వీరుక్త టకార సంధికి ఉదాహరణ :

(అ) మొట్ట మొదలు

(ఆ) పుట్టిల్లు

(ఇ) పట్టపుటేనుగు

(ఈ) నట్టిల్లు

(iv) “అతడు సెప్పెను” ఇది ఏ సంధికి ఉదాహరణ :

(అ) సరళాదేశ సంధి

(ఆ) గనడదవాదేశ సంధి

(ఇ) ఉకార సంధి

(ఈ) పై మూడు కావు

7. క్రింది జాతీయాలలో రెండింటికి అర్థాలు వ్రాసి, సొంత వాక్య ప్రయోగం చేయండి :

2×2=4

(i) పంగ నామాలు పెట్టు

(ii) కొమ్ములు తిరిగిన

(iii) గంపెడాశ

(iv) పుస్తకాల పురుగు

8. క్రింది సామెతలలో నాల్గింటికి అర్థాలురాయండి :

4×1=4

(i) ముందు గొయ్యి వెనుకనుయ్యి.

(ii) కోటి విద్యలు కూటి కొఱకే.

(iii) గోటితో షాయేదాన్ని గొడ్డలిదాకా తెచ్చినట్లు.

(iv) పూవు పుట్టగానే పరిమళిస్తుంది.

(v) చెవిటి వాడి ముందు శంఖం ఊదినట్లు.

(vi) గుడ్డికన్నా మెల్లమేలు.

(vii) నిండు కుండ తొణకదు.

(viii) పిండి కొద్దీ రొట్టె.

భాగం - డి

9. క్రింది వాటిలో ఒక ప్రశ్నకు జవాబురాయండి : 1×4=4
- (i) “కృష్ణతులాభారం” నాటక ప్రదర్శనలో ఏర్పడిన రసాభాసను స్థానం వారు ఎలా సరిదిద్దారు ?
- (ii) లక్ష్మీబాయి తండ్రి ఎటువంటివాడు ? ఆయన కున్న సందేహాలేమిటి ?
10. క్రింది వానిలో ఒక ప్రశ్నకు క్లుప్తంగా జవాబు రాయండి : 1×2=2
- (i) అంబేద్కర్ స్వభావాన్ని వర్ణించండి.
- (ii) లక్ష్మీబాయి అసలుపేరేమిటి ? అదెలామారింది ?
11. క్రింది వాటిలో రెండింటిని సందర్భ సహితంగా వ్యాఖ్యానించండి : 2×3=6
- (i) స్వయం కృషి, ఆత్మవిశ్వాసం మానవుని మనుగడకు అత్యంతావశ్యకాలు.
- (ii) నాజీవితంలో అది ఒక సువర్ణావకాశం.
- (iii) ఏమిరా నీవూ మగవాడి నేవా ? ఔనా కాదా ?
- (iv) అంబేద్కర్ దృష్టిలో సమయమంటే విజ్ఞానం.
12. క్రింది పద్యాలలో ఒకదానికి ప్రతిపదార్థం రాయండి : 1×8=8
- (i) ఎక్కడి మంత్ర తంత్రములవెక్కడి
చక్రము లేడ పాచికల్
ఎక్కడి జ్యోతిషంబులవియెక్కడి
హేతువు లేడ ప్రశ్నముల్
తక్కిడిగాక పూర్వకృత ధర్మ సుకర్మమె నిశ్చయంబుపో
పెక్కురు పొట్టకూటికిది వేషమయాశరభాంక లింగమా ||
- (ii) ఎవరో మొక్షము నిచ్చువారలని మీకేలావృథా భ్రాంతి; మీ
వ్యవసాయంబగడించిపెట్టవలెమీ వాల్ల భృమున్ మీనమే
షవివాదంబుల కాలమేగె, సమరోత్సాహమునంబేర్చి మీ
భవమున్ ధన్యముఁ జేసికొండు మిమునొంపన్బుట్టి లేడెవ్వడున్.

13. క్రింది వాటిలో ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి :

1×4=4

- (i) మహాత్ముడు జాతికిచ్చిన సందేశం ఏమిటి ?
- (ii) ఓరుగల్లు గొప్పతనం ఏమిటి ?

14. క్రింది వాటిలో రెండింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు రాయండి :

2×3=6

- (i) ఎవరున్నారు అడగడానికి.
- (ii) నవ పర్వములేర్పడు జాతికత్తెజీన్.
- (iii) ఆచోట వర్షంపు మమర జన్మమునీది.
- (iv) గాలిమేపరి దొర వాత కేలిడుట బాగు.

15. క్రింది వాటిలో రెండింటికి వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయండి :

2×5=10

- (i) పార్వతీశం వ్యక్తిత్వమెటువంటిది ?
- (ii) మార్సెల్లు హోటలులో పార్వతీశం అనుభవాలేమిటి ?
- (iii) ట్యుటికోరన్ నుండి పార్వతీశం కొలంబోకు చేరిన విధమేమి ?
- (iv) ధామస్ కుక్ కంపెనీ పార్వతీశానికి కల్పించిన సదుపాయాలేమిటి ?